

Ett manifest för förändring

Richard Gerver

Vid den här tiden förra året fick jag en förfrågan från Bloomsbury förlag om jag var intresserad av att göra en uppdatering av min bok "Creating Tomorrow's Schools Today" ("Att skapa morgondagens skola idag") och publicera en ny utgåva. Jag hade mina tvivel först, men sedan insåg jag vilken tidpunkt det handlade om.

Förlaget ville ge ut den nya versionen i september i år, och den engelska utgåvan skulle publiceras den 25 september. Jag insåg att publiceringen skulle ske några få månader innan nästa allmänna val äger rum i Storbritannien; det är den galna tid då politiker plötsligt ger sken av att bry sig, går omkring och pussar småbarn och lyssnar på vad folket tycker.

Det är den tid då de börjar formulera och skriva ner sina manifest; de politiska löften som kommer att bli lag – om vi bestämmer oss för att rösta för att just de ska styra vårt land de närmaste fem åren. Jag måste tillstå att jag inte är särskilt optimistisk.

De senaste fem åren har varit katastrofala för skolan i England, och jag är inte så säker på att någon av de politiker som för närvarande sitter vid makten äger vare sig mod, visioner eller nödvändig insikt för att kunna åstadkomma den nydaning som våra barn behöver och förtjänar.

Så den valda tidpunkten påverkade mig och jag gav mitt medgivande, i förhoppningen att den nya versionen kunde bilda underlag för diskussioner som sedan skulle kunna leda till en ny framtidsvision för skolan. Medan jag redigerade och uppdaterade texten och, där det var nödvändigt, la till nya insikter och erfarenheter, beslutade jag att vid tidpunkten för publiceringen formulera en egen, enkel fempunktsplan, som jag hoppas kunna använda för att utmana politiker och utbildningsexperter till att starta den debatt vi behöver, om vi ska kunna undvika att falla ner i den avgrund som hotar våra barns framtid, om vi blint fortsätter att göra som vi alltid har gjort och tror att lösningen ligger i att bara bli mer effektiva.

Det finns givetvis en mängd saker som behöver utvecklas om vi verkligen ska kunna skapa en skola som lämpar sig för morgondagen, men jag tror innerligt på enkelhet, samverkan och handling, så i den andan har jag slipat ner mina utgångspunkter till de fem jag redogör för här nedan.

Som många av er som känner mig vet: jag tror inte att vi bara kan sitta och vänta på att någon "policymakarprins" på sin vita springare ska komma ridande över kullarna och leda oss till framtiden. Detta betyder att vi måste tala med varandra och utveckla handlingsplaner som vi kan dela med oss av och bygga vidare på, genom en slags smittspridningsprocess.

Vad jag ber er om är att ni tar mina fem punkter som utgångspunkt för samtal och debatter, att ni skapar nya idéer utifrån dem och sedan delar dessa idéer med andra. Om ni börjar agera på något sätt, skulle jag gärna vilja höra era berättelser, så att jag i min tur kan sprida dem till mina läsare. Man vet aldrig, kanske, men bara kanske, kan vår revolution börja här och nu.

Vision

Vi måste börja från början, och det betyder att vi behöver fråga oss själva vad som är ändamålet med utbildning på 2000-talet, när vi faktiskt börjar förbereda barn för livet på 2100-talet. Det borde egentligen inte vara någon komplicerad uppgift, men det innebär att vi behöver förstå exakt vilka

färdigheter och kompetenser våra barn kommer att behöva, och därför måste vi bredda diskussionen till att inkludera människor även utanför utbildningssfären.

Vad vi däremot inte ska göra är att tvångsmässigt koncentrera oss på att förbereda barnen på att ta examina och samla meriter. OECDs rapport "Skills Outlook" ("Om framtidens förmågor"), som publicerades i oktober förra året, varnade oss för utbildningssystem som är examensdrivna och farligt fokuserade på att samla meriter. Vi måste fokusera på att utbilda människor, inte datamaskiner!

Nerifrån och upp

Med koppling till den första utmaningen måste vi bryta den kartell som högre utbildning byggt över all utbildningspolitik. Det finns ett hävdvunnet intresse inom många institutioner för högre utbildning för att ständigt öka antalet antagna studenter. I en tid när allt fler stora globala arbetsgivare säger att de inte längre anser en akademisk examen vara ett viktigt kriterium för anställning och att de är mer intresserade av unga människors förmågor än deras akademiska meriter, måste vi byta inriktning på massutbildningspolitiken och gå tillbaka till gräsrötterna.

Jag har alltid varit övertygad om att de som är experter på hela barnets utveckling står att finna inom enheterna för de tidiga åren, d v s förskolan. Vi måste fråga dem hur de menar att vi ska utveckla ett system som för deras utmärkta arbete vidare istället för att slentrianmässigt byta ut det mot skolbänkar och textböcker.

Rekrytering och utbildning

Vi måste försöka utveckla ett entreprenörsperspektiv på lärarprofessionen, leta efter människor som har en passion för aktionsforskning och för att förändra och förbättra sin praktiska verksamhet. För att få detta till stånd behöver vi göra professionen mer attraktiv för våra mest dynamiska tänkare och praktiker; vi behöver också göra om lärarutbildningen så att vi byter fokus från att träna individer till att förmedla kunskaper till individer som i sin tur kan iscensätta lärande hos eleverna.

Alla lärare borde vara tvungna att kontinuerligt fräscha upp och stimulera sitt tänkande, inte minst genom att ägna tid åt professionell utveckling utanför klassrummet, t ex i organisationer och situationer som inte är direkt knutna till skolan.

Det krävs en by för att uppfostra ett barn

Vi måste sluta tro att barn utbildas enbart i skolan och att föräldrarna kan släppa av sitt barn i skolan vid 5 års ålder och hämta det vid 18 - färdigutbildat! Skolan ska vara ett utbildningscentrum, där hela samhället möts för att hjälpa till att utbyta erfarenheter, förmågor och insikter, så att våra barn förbereds för de utmaningar de möts av i framtiden. Skolan kan inte vara en silo där lärandet hålls isolerat bakom höga väggar och stängda dörrar.

Bortom politiken

Vi måste hitta ett sätt att avpolitisera utbildning. Denna omvandling av utbildningen måste byggas upp kring en långsiktig vision och en organisk process av förändring och utveckling, inga ständigt nya politiska idéer som förkastas och förnyas vart femte år. Politikerna borde kunna ställa systemet till svars inför föräldrar och skattebetalare, men de borde inte tillåtas att definiera utbildningssystemet och hur det ska förverkligas. Utbildning borde få utvecklas oberoende av politisk ideologi och kortsiktighet.

Medicinområdet har utvecklats bortom all igenkänning under de senaste 100 åren; det har skett

tack vare vetenskapsmän och praktiserande läkare som fortlöpande har engagerat sig i forskning och utveckling. Följaktligen skulle en läkare som förflyttas från ett sjukhus för 100 år sedan stå helt handfallen på ett modernt sjukhus. Tyvärr skulle en lärare i samma situation inte göra det.

Utbildningen behöver, förtjänar och måste få en hållbar omdaning som drivs av experter som engagerar sig i samverkan och i en tydlig vision gällande framtiden för våra barn och för vår planet.

Låt revolutionen börja!